УДК 004.42: 004.75:373.51

Г.М. Алєксєєва
Бердянський державний педагогічний університет, Україна
Україна, 71100, м. Бердянськ, вул. Шмідта, 4

РОЗРОБКА ТА ВПРОВАДЖЕННЯ БЛОҐУ ВЧИТЕЛЯ ЗАСОБАМИ МЕРЕЖЕВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

G. Alekseeva
Berdyansk State Pedagogical University, Ukraine
Berdyansk, st. Shmidta, 4 , 71100

DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF A TEACHER MEANS THE BLOG NETWORK TECHNOLOGIES

А. Н. Алексеева
Бердянский государственный педагогический університет, Украина
Украина, 71100, г. Бердянск, ул. Шмидта, 4

РАЗРАБОТКА И ВНЕДРЕНИЕ БЛОГА УЧИТЕЛЯ СРЕДСТВАМИ СЕТЕВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Розкриваються деякі аспекти використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій засобами системи керування вмістом (CMS) WordPress. Представляється розробка та впровадження блоґу вчителя загальноосвітнього навчального закладу.

Ключові слова: комп’ютерні інформаційні технології, засоби мережевих технологій, сучасна освіта, системи керування вмістом (CMS) WordPress, навчально-виховний процес.

Reveals some aspects of the use of modern information and communication technologies means content management system (CMS) WordPress. It is the development and introduction of the blog a high school teacher.

Key words: computer information technology, network technology, modern education, content management system (CMS) WordPress, the educational process.

Раскрываются некоторые аспекты использования современных информационно-коммуникационных технологий средствами системы управления содержимым (CMS) WordPress. Представляется разработка и внедрение блога учителя общеобразовательной школы.

Ключевые слова: компьютерные информационные технологии, средства сетевых технологий, современное образование, системы управления содержимым (CMS) WordPress, учебно-воспитательный процесс.

Вступ

Особливої актуальності за сучасних умов реформування освіти в Україні набуває підготовка сучасного висококваліфікованого спеціаліста, який зможе у повній мірі використовувати та впроваджувати нові мережеві технології у своїй професійній діяльності. Сучасний ринок праці вимагає від фахівця постійного професійного вдосконалення через нестримність наукового розвитку, адже можливість йти разом з технічним прогресом є запорукою успіху в освітянській діяльності майбутнього вчителя-предметника саме засобами персонального блогу.

Стан проблеми

Теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури показав, що у вітчизняній педагогічній науці достатньо висвітлені концептуальні основи

процесу інформатизації системи освіти; у полі зору багатьох учених був педагогічний потенціал мережевих технологій; досліджувалась проблема формування інформаційної культури педагогів, зокрема у працях Н. В. Апатової, В. Ю. Бикова, Л. П. Бабенко, Л. І. Білоусової, І. Є. Булах, А. Ф. Верланя, Б. С. Гершунського, Ю. О. Дорошенка, А. П. Єршова, М. І. Жалдака, Б. Г. Житомирського, В. М. Мадзігона, В. М. Монахова, Н. В. Морзе, О. М. Пєхоти, С. А. Ракова, Ю. С. Рамського, та інших науковців. Проблеми комп'ютеризації освіти досліджували А.Т. Ашеров, Ю.О. Дорошенко, Ю.О. Жук, Ю.І. Машбиць, О.М. Торубара, О.Г. Яцюк та інші. Психологічні аспекти використання мережевих технологій в освітньому процесі досліджені в працях В. П. Безпалька, В. М. Бондаревської, П. Я. Гальперіна, В. П. Зінченка, Т. А. Ільїної, О. М. Леонтьєва, В. А. Львовського, Ю. І. Машбиця, В. Ф. Паламарчук, Л. Н. Прокопенка, В. В. Рубцова та інших. Питання підготовки майбутніх педагогів в умовах інформатизації освіти висвітлюються в працях С. О. Гунька, Ю. О. Жука, О. В. Майбороди, Е. М. Разинкіної, І. М. Смирнової, С. І. Тадіян, О. Є. Трофімова, О. І. Шиман та ін.

Аналіз вищеназваних наукових праць говорить про те, що на сьогоднішній день в педагогічній галузі накопичено чимало досвіду дослідження проблем з питань підготовки майбутніх вчителів у сучасних умовах, але водночас певний ряд аспектів потребує подальшого вивчення, зокрема, недостатньо уваги приділено процесу формування у майбутніх вчителів-предметників вмінь та навичок використання та впровадження мережевих технологій у професійній діяльності.

Складність і багатогранність проблеми вказує на важливість подальших досліджень даної проблематики. До того ж, зважаючи на сучасні тенденції, нині існує необхідність у розробці та впровадженні кожним учителем персонального блоґу (сайту). Для вирішення цього завдання їм необхідно набути нових вмінь та навичок щодо використання засобів мережевих технологій, зокрема системи керування вмістом WordPress.

В умовах ринкової економіки реінжиніринг вищої освіти означає його перепроектування на комплексне навчання майбутніх вчителів основам інформатизації освіти [1]. Для цього здійснено пошук цілей і принципів навчання, які б дали можливість систематизувати підготовку педагогів, зробити її зміст більш фундаментальним і менш залежним від засобів інформатизації, що постійно змінюються і розвиваються.

Постановка задачі

Основними цілями підготовки педагогів у галузі інформатизації освіти є: ознайомлення з позитивними і негативними аспектами використання інформаційних і телекомунікаційних технологій в освіті; формування уявлення про роль і місце інформатизації освіти в інформаційному суспільстві; формування уявлення про ефективне застосування засобів ІКТ у сфері освіти; ознайомлення з загальними методами інформатизації, адекватними потребам навчального процесу, контролю та вимірювання результатів навчання, поза-навчальної, науково-дослідної та організаційно-управлінської діяльності навчальних закладів; формування знань про вимоги, що висуваються до засобів інформатизації освіти, основні принципи та методи оцінки їх якості; вироблення у педагогів стійкої мотивації до участі у формуванні та

впровадженні інформаційного освітнього середовища; надання педагогам додаткової можливості пояснити учням роль і місце інформаційних технологій у сучасній освіті.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій буде виправданим і призведе до підвищення ефективності навчання в тому випадку, якщо таке використання буде відповідати конкретним потребам системи освіти України [3].

Тому **метою даної роботи** є розкриття аспектів використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій засобами системи керування вмістом (CMS) WordPress у процесі розробки та впровадження блоґу вчителя.

Практичні аспекти розробки та впровадження блоґу вчителя засобами мережевих технологій

Інформатизація освіти в Україні – один із найважливіших механізмів, що зачіпає основні напрямки модернізації освітньої системи. Сучасні інформаційні технології відкривають нові перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу. Вони дають змогу педагогу краще подати матеріал, зробити його більш цікавим, швидко перевірити знання учнів та підвищити їхній інтерес до навчання. Вчитель має можливість отримувати найостаннішу інформацію, активно спілкуватися з колегами, учнями та батьками. Завдяки цьому підвищується його авторитет, він дійсно може бути носієм культури, знань, усього передового. Велика роль надається методам активного пізнання, самоосвіті, дистанційним методам та програмам навчання. Саме інформаційно-комунікаційні технології, що з'явилися у другій половині XX ст., суттєво змінили життя людства. і створили передумови формування інформаційного суспільства, в якому визначальну роль відіграють інформація та нові знання.

Отже, мережеві технології – це невід’ємна складова розвинутого суспільства. Процеси світової інформатизації охопили практично всі сфери людської діяльності: економіку, культуру, ЗМІ тощо. Це дало змогу говорити про розвиток відкритого інформаційного суспільства, якому притаманний мережевий спосіб взаємодії між людьми в усіх напрямках їх діяльності [4]. Мережеві технології призначені для телекомунікаційного спілкування учнів з педагогами, колегами, працівниками бібліотек, лабораторій, установ освіти тощо. Телекомунікаційний доступ до баз даних здійснюється через всесвітню мережу Інтернет.

Використання у навчально-виховному процесі загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів мережевих технологій спрямовано на переорієнтацію процесу навчання на розвиток особистості учня, його самостійного оволодіння новими знаннями. Сучасна молода людина об’єктивно змушена бути більш мобільною, інформованою, критично і творчо мислячою, а значить – і більш вмотивованою до самонавчання і саморозвитку. Для цього необхідно створити навчально-розвивальне середовище, в якому учні можуть вирішувати творчі пізнавальні завдання. Це стосується організації навчально-виховного процесу таким чином, щоб упроваджувати засади компетентністного підходу, а саме: учень називає, наводить приклади, характеризує, визначає, розпізнає, аналізує, порівнює, робить висновки та

виконує відповідну навчальну роботу під керівництвом педагога та за рахунок використання відповідних технічних мережевих засобів [2].

Існує декілька сучасних перспективних мережевих технологій, використання яких дає змогу майбутнім педагогам виконувати найрізноманітніші освітні завдання у професійній діяльності. Однією з таких є технологія CMS WordPress – це проста у встановленні та використанні система керування вмістом з відкритим кодом, яка широко використовується для створення веб-сайтів та блогів. Вбудована система тем і плаґінів (невеличкі вузькоспрямовані програмні додатки, покликані додати певний функціонал до загальної системи) в поєднанні з вдалою архітектурою дозволяє конструювати на основі WordPress практично будь-які освітні веб-проекти.

Популярність WordPress багато в чому обумовлена її постійним розвитком як самої CMS, так і додаткових модулів для неї. Щодня з'являються нові плаґіни, які дозволяють реалізувати практично весь необхідний для сучасного сайту функціонал. CMS і плаґіни безперервно оновлюються, існуючі функції поліпшуються і додаються нові можливості. Також, при виникненні неполадок і питань завжди можна звернутися до документації WordPress Codex, у якій описані всі функції і можливості ядра системи, або ж поставити питання на форумі підтримки, на якому вам дадуть відповідь швидко і доступно (особливо це стосується користувачів, які не мають великого досвіду зі створення сайтів та блогів) (Рис.1).

Безумовно, великим плюсом цієї технології є система керування самим сайтом – програма, що надає зручний та інтуїтивно-зрозумілий інструментарій для додавання, редагування, видалення інформації на сайті (Рис. 2). Кожен сайт має панель управління, яка є лише частиною всієї програми, але достатня для управління ним. Велика частина сучасних систем керування вмістом реалізується у вигляді візуального (WYSIWYG) редактора-програми, яка створює HTML-код зі спеціальної спрощеної розмітки, що дозволяє користувачеві простіше форматувати текст.

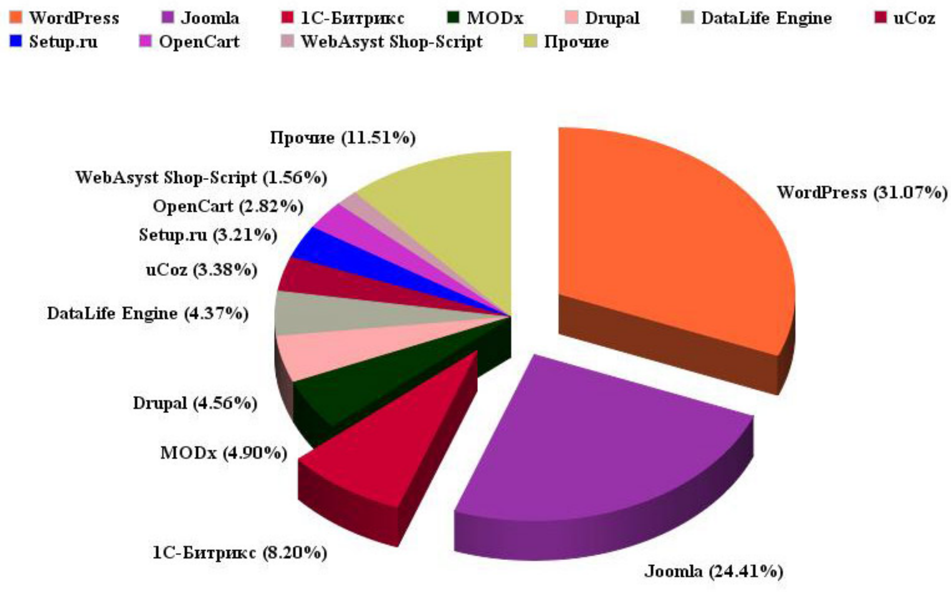

Рис.1 Рейтинг найпопулярніших систем керування вмістом

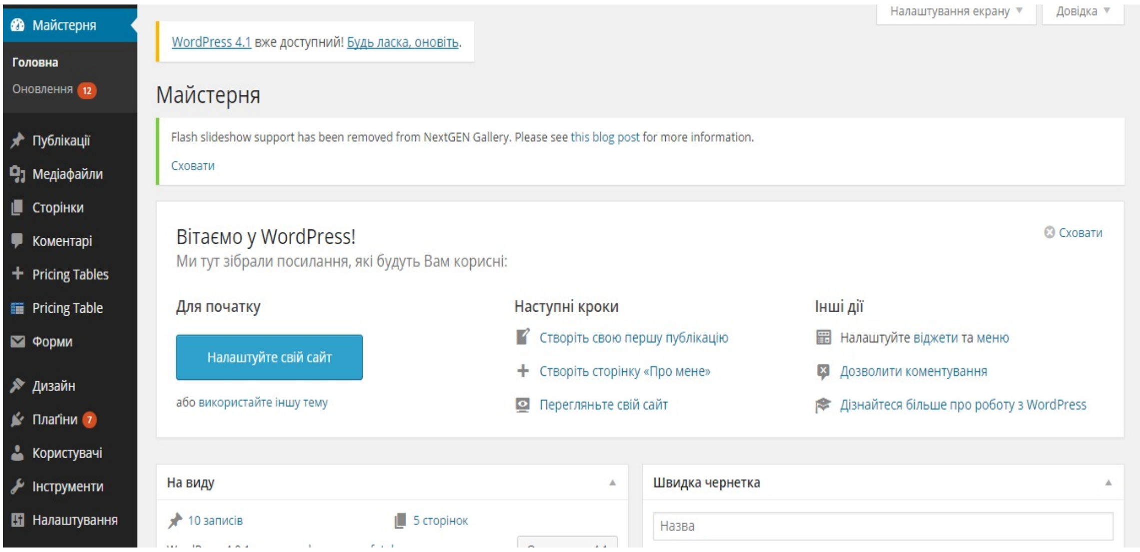

Рис. 2. Панель управління CMS WordPress

WordPress можна справедливо назвати соціальним сервісом мережі Інтернет, оскільки його використання зазвичай здійснюється спільно в межах відповідної групи користувачів, які об’єднують свої зусилля для досягнення відповідної мети. Прикладом такої групи може бути створення мережного співтовариства вчителів-предметників, або створення сайту школи, чи то блогу вчителя зокрема.

До основних можливостей WordPress можна віднести: легкий та зручний процес встановлення системи на хостинг-сервері, модуль керування користувачами та рівнем їх доступу в системі; систему актуальних оновлень, яка буде в автоматичному режимі відслідковувати вихід актуальних версій самої CMS, плаґінів, візуальних тем оформлення зовнішнього вигляду; функцію інтернаціоналізації та локалізація системи; RSS-стрічки; зручні та зрозумілі постійні посилання на дописи в блозі; систему категорій, рубрик та теґів, для структуризації існуючого на сайті контенту; функцію міжблоґових комунікацій; систему коментарів; готові теми, які легко змінять вигляд блоґу; плаґіни, які розширюють його функціональність.

Досить слушним питанням буде «чому саме WordPress?». Відповідь має дещо технічний, можливо, спочатку незрозумілий характер. На відміну від інших сервісів (Blogger, Live Journal та ін.), де користувач є лише власником певного віртуального простору на сервері постачальника послуги, власник сайту на CMS володіє сирцевим кодом і може докорінно змінювати структуру свого сайту, як програмну, так і візуальну.

Тобто, з часом, якщо вчитель (чи студент) достатньо зацікавиться технологіями створення, розробки та просування сайтів, перед ним відкриється цілий новий світ неперевершених можливостей у плані модифікацій та підлаштування системи керування вмістом під свої власні потреби (це не дозволяють вже готові, в певному розумінні, статичні за реалізацією сервіси). Тобто, готові системи ведення веб-журналів, блоґів, персональних сторінок тощо не належать повністю користувачеві. Окрім функцій керування вмістом, система має досить сучасну систему налаштування загального вигляду сайту від

використання вже готової теми до розробки власного дизайну сайту, а безліч чудових програмних доповнень, створених професіоналами та схвалених самими розробниками системи WordPress, значно розширять існуючий функціонал і полегшать роботу.

Блоґ (англ. blog, від web log – інтернет-журнал подій, інтернет-щоденник, онлайн-щоденник) – веб-сайт, основний вміст якого регулярно оновлюється: додаються записи, що містять текст, зображення або мультимедіа. Для блоґів характерні недовгі записи тимчасової значущості, впорядковані у зворотному хронологічному порядку (останній запис зверху). Відмінності блоґу від традиційного щоденника обумовлюються середовищем: блоґи зазвичай публічні і передбачають сторонніх читачів, які можуть вступити в публічну полеміку з автором, наприклад, у коментарях. Надання користувачам Інтернету технічної можливості вести блоги у вигляді простого у використанні програмного забезпечення, що не вимагає спеціальних знань, стало основою для зростання їхньої популярності. Під блоґами також розуміються персональні сайти, які складаються в основному з особистих записів власника і коментарів користувачів до цих записів. Першим блоґом вважається сторінка Тіма Бернерса-Лі, де він, починаючи з 1992 р., публікував новини. Більше поширення блоґи починають отримувати з 1996 р. У серпні 1999 р. комп'ютерна компанія Pyra Labs з Сан-Франциско відкрила сайт Blogger.com, який став першою безкоштовною блоґовою службою [5].

Популярність ведення блоґів зумовлюється корисністю їх функцій, таких як: комунікативна, функція самопрезентації, згуртування та утримання соціальних зв'язків, функція саморозвитку, або рефлексії. Кожен запис у блозі має заголовок, зміст (текстові, графічні, звукові, відео дані), дату і час публікації. Сукупність цих записів утворює хронологічну структуру сайту, в якій найновіший запис завжди відображається на початку, тобто в зворотному порядку. Семантичної структури та упорядкованості надають розділення записів по рубриках і підрубриках. Також, аби забезпечити зручність користування та пошук інформації, до кожного запису можуть додаватися теги, тобто ключові слова. Крім того, можлива функція, яка створює підґрунтя для спілкування між відвідувачами сайту, а також надає можливість адміністрації ресурсу спостерігати ставлення до свої роботи й отримувати доцільні та корисні поради від колег, користувачів, критиків та ін.

Блоґ вчителя є одним з варіантів висвітлення життя класу, спілкування класного керівника з батьками та дітьми [6]. Завдяки соціальному характеру блоґи мають великий потенціал для активного та інтерактивного навчання, інтенсивної взаємодії між учнями та вчителями, розвитку навичок мислення вищого порядку і більшої гнучкості навчального процесу. Саме тому блоґ можна використовувати в навчальному процесі, сформувавши групу з учнів та вчителя, і, таким чином, організувати їх спільну діяльність.

Блоґ може складатися з декількох тематичних розділів, які містять записи відповідно до його тематики. Наприклад, «Матеріали до вивчення» – тут можна розміщувати власні розробки до уроків за темами, «Завдання до опрацювання» – у цьому розділі учні можуть читати і виконувати завдання, «Зразки виконаних робіт» або «Приклади» – опорні роботи кращих учнів.

За своєю функціональністю блоґ схожий на форум, де здійснюється обговорення тих чи інших питань. Наприклад, є можливість обговорювати різні питання з батьками чи колегами.

Такий веб-ресурс можна використовувати як засіб подання навчального матеріалу. Наприклад, його сторінки можуть містити матеріали уроку; практичні роботи, завдання для самостійного виконання, доповнені посиланнями на освітні веб-ресурси; домашнє завдання, опис власного життя, міркування стосовно питань освіти, дискусії тощо. Крім того, на сторінках блоґу можна описувати події кожного дня, кожного заняття, кожного освітнього заходу, розклад занять, активних та пасивних учасників освітнього процесу, цікаві матеріали для роздумів тощо. Педагог може ставити запитання учням або їх батькам, і отримувати відповіді, додаючи нові коментарі. Отже, здавалося б звичайний блоґ перетворюється на сучасний динамічний Інтернет-сервіс, що обслуговує користувачів, зацікавлених тематикою запропонованого матеріалу.

Висновок

Отже, освіта швидко змінює пріоритети в період стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій і все ж уміння працювати з інформацією стає одним із необхідних і важливих компонентів сучасності. Завдяки таким особливостям використання та впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій засобами системи керування вмістом (CMS) WordPress у педагогів виявляються нові можливості для підвищення ефективності навчання школярів. Інтернет перестав бути засобом доставки інформації, він став місцем, в якому може реалізуватися сучасний компетентний і професійний учитель.

Блоґ вчителя – це комунікаційний центр, що дозволяє перетворювати, зберігати, транслювати, в тому числі інтерактивно, інформацію, спрямовану на вирішення проблем освітнього характеру в масштабах класу, школи або ж району, області, країни, світу. Цільову аудиторію визначає спочатку розробник блоґу. Однак цими рамками сайт ніколи не обмежується, оскільки його адреса доступна в мережі всьому світу, а проблеми освіти актуальні для всього людства. Крім того, блоґ може виступати і як засіб масової інформації, і як засіб дистанційної освіти, і як інтернет-магазин навчально-методичної літератури та дидактичних матеріалів, як місце обговорення актуальних питань, і лише в останню чергу – візитною карткою вчителя.

Саме тому в умовах формування інформаційного простору і переходу до інформаційного суспільства з’являється необхідність у створенні педагогом власного інфо-порталу, який буде незамінним інформаційно-комунікаційним помічником.

Перспективи подальших пошуків у напрямі дослідження

Можливості інформаційно-комунікаційних технологій досить великі та дозволяють надавати практичну та методичну допомогу вчителям, які розробляють та впроваджують мережеві технології в навчально-виховний процес освітнього закладу. Учитель на сайті може висловлювати думки та ідеї щодо поліпшення якості освіти, викладати інформацію про свої особисті заслуги та творчі успіхи, консультувати і давати поради батькам з питань освіти учнів, висловлювати позитивну думку про творчі успіхи своїх учнів, робити свій внесок у розвиток громадянського суспільства, виказувати свою повагу і відповідальність за культурні та релігійні звичаї та ідеї оточуючих, давати поради та рекомендації щодо безпеки фізичного і морального здоров'я,

брати участь у конкурсах на кращий персональний блог вчителя. Крім того, інформаційне середовище підтримує постійне оновлення матеріалу, що є потужним інструментом для застосування мережевих технологій у професійній діяльності педагогів з метою прагнення до самоосвіти та самовдосконалення вчителя.

Література

1. Васильченко Л.В. Проблеми управління освітою в умовах віддаленого доступу до інформаційних освітніх ресурсів / Л.В. Васильченко //Збірник тез доповідей ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції «Теорія і практика дистанційного навчання в післядипломній освіті» / За заг. ред. В.В. Олійника; НАПН України, Ун-т менеджменту освіти. –К., 2012. – 57 с.
2. Интернет-образование: не миф, а реальность XXI-го века/ Под общ. ред. В.П. Тихомирова. – М.: МЭСИ, 2000.
3. Інформаційні технології в освіті [Електронний ресурс]. − Режим доступу: − http://ua-referat.com/Інформаційні_технології_в_освіті
4. Патаракин Е. Д. Социальные взаимодействия и сетевое обучение 2.0. – Москва, 2009.
5. Поняття блоґу, види блоґів [Електронний ресурс]. − Режим доступу: − http://cherkalinart.blogspot.com
6. Ukrbukva [Електронний ресурс]. − Режим доступу: − http://ukrbukva.net/page,4,82670-Sozdanie-saiyta-uchitelya.html

Literatura

1. Vasil'chenko L.V. Problemi upravlinnya osvitoyu v umovah viddalenogo dostupu do informacijnih osvitnih resursiv / L.V. Vasil'chenko //Zbirnik tez dopovidej III Mizhnarodnoï naukovo-praktichnoï konferencії «Teoriya i praktika distancijnogo navchannya v pislyadiplomnij osviti» / Za zag. red. V.V. Olijnika; NAPN Ukraïni, Un-t menedzhmentu osviti. –K., 2012. – 57 s.
2. Internet-obrazovanie: ne mif, a real'nost' XXI-go veka/ Pod obshch. red. V.P. Tihomirova. – M.: MEHSI, 2000.
3. Informacijni tekhnologiї v osviti [Elektronnij resurs]. − Rezhim dostupu: − http://ua-referat.com/Informacijni_tekhnologiї_v_osviti
4. Patarakin E. D. Social'nye vzaimodejstviya i setevoe obuchenie 2.0. Moskva, 2009.
5. Ponyattya bloґu, vidi bloґiv [Elektronnij resurs]. − Rezhim dostupu: − http://cherkalinart.blogspot.com
6. Ukrbukva [Elektronnij resurs]. − Rezhim dostupu: − http://ukrbukva.net/page,4,82670-Sozdanie-saiyta-uchitelya.html

RESUME

G. Alekseeva

Development and implementation of a teacher means the blog network technologies

Of particular relevance in the modern conditions of reforming of education in Ukraine becomes a modern training highly qualified specialist who will be able to make full use of the network and introduce new technologies in their professional activities. Modern labor market requires specialist continuing professional development through the rapidity of scientific development, because the ability to go along with technological progress is the key to success in the educational activities of the future subject teachers it means a personal blog.

The main objectives of teacher training in the field of informatization of education are: introduction of the positive and negative aspects of the use of information and communication technologies in education; the formation of ideas about the role and place of informatization of education in the information society; the formation of ideas about the effective use of ICT in education; introduction of common methods of information, adequate to the needs of the educational process, monitoring and

measuring the results of training, extra-curricular, research and organizational-administrative activities of educational institutions; the generation of knowledge about the requirements to the means of informatization of education, basic principles and methods for assessment of their quality; development of the teachers sustained motivation to take part in the formation and implementation of information educational environment; providing additional opportunities to teachers explain to students the role and place of information technology in the modern world.

Г.М. Алєксєєва

Розробка та впровадження блоґу вчителя засобами мережевих технологій

Особливе значення в сучасних умовах реформування освіти в Україні набуває підготовка висококваліфікованого фахівця, який зможе повною мірою використовувати мережі і впроваджувати нові технології у своїй професійній діяльності. Сучасний ринок праці вимагає фахівця безперервного професійного розвитку за рахунок швидкості наукового розвитку, тому що здатність йти разом з технічним прогресом є ключем до успіху в освітній діяльності майбутніх вчителів.

Основними завданнями підготовки вчителів в області інформатизації освіти є: впровадження позитивних і негативних аспектів використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті; формування уявлень про роль і місце інформатизації освіти в інформаційному суспільстві; формування уявлень про ефективного використання ІКТ в освіті; введення загальних методів інформації, адекватних потребам навчального процесу, моніторингу та вимірювання результатів навчання, позашкільної, науково-дослідних і організаційно-адміністративної діяльності освітніх установ; формування знань про вимоги до засобів інформатизації освіти, основні принципи та методи оцінки їх якості; розвиток вчителів стійкої мотивації взяти участь у формуванні та реалізації інформаційного освітнього середовища; надання додаткових можливостей для вчителів пояснити студентам роль і місце інформаційних технологій в сучасному світі.

Надійшла до редакції 30.08.2015.

